



Ustadım Şahmar Əkbərzadə ilə ruh söhbəti

Dərd, kədər, sevinc, vüsəl, qay-
ğı, xoş anlar... Bütün bu duyğular
insana məxsusdur və insan da ya-
şından, başından asılı olmadan
həyatı boyu bu duyğuları, bu his-
sləri az və ya çox yaşayır. Yəni
hər bir bəxtində ya sevinc çox
olur, ya da kədər, ya vüsəl çox
olur, ya ayrılıq, ya ağrı çox olur,
ya da xoş anlar... Bax, bu müqayis-
ənin içərisində bir gerçəklik də
var. O da insanın bütövlüyü, sö-
zün həqiqi mənasında bir Allah
bəndəsi olaraq kamilliydi. Əgər
bu kamillik, bu bütövlük varsa,
onda insan sona qədər dayanaca-
q, dözəcək, savaşıacaq, bir söz-
lə, məqsədə doğru dizin-dizin də
olsa gedəcəkdir...

Mən bu fikirləri bədhətən, ya
da yazı yazmaq üçün bilgisayara
dikte eləmirəm. Bunun bir səbəbi
var. O da içimdə alışan bir qığıl-
cımdır. O qığılcım da elə-belə, tə-
sadüfən alışmayıb. Kitab rəfimin
önündə dayanıb layihəmə uyğun
olaraq növbəti müəlliflə həmsöhb-
ət olmaq istəyirdim. Bu dəfə us-
tadım, unudulmaz Şahmar Əkbərzadənin
qapısını döydüm. Onun
1988-ci ildə işıq üzü görmüş və
xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin
ön söz yazdığı "Ona yanırıam ki"
kitabı ilə qarşılaşdım. Zamanında,
yeni kitabı ilk dəfə əldə etdiyim
dövrə demək olar ki, məsəmin
üstündə yer tutmuş bu kitabı bəl-
kə də yüz dəfə oxumuşam. Ona
gərə də bu dəfə konkret bir şeiri
axtarmadım. Elə kitabı az qala gö-
züyumulu açdım və oxuduğum
şəir "Həyatmış demə" oldu.

Hə, doğurdan da təkcə bu dün-
ya, bu ömür yox, təkcə bu çevrə,
bu mühit yox, bütövlükdə gözü-
müzün görüb ruhumuzun və ürə-
yimizin dəyər verdiyi hər şey hə-
yatmış. Bizim təmasda olduğum-
uz, bizlə təmasda olan həyat. Bu
həyatın ən incə, ən işıqlı və ən
çox cəlbədicə bir nöqtəsi də var.
Əslində mənə görə o nöqtə deyil.
O bütün həyatın özüdür. Çünki o,
Sevgidir! Əgər sevgidirsə, demək
yaşamdı, demək yaşatmaqdı, de-
mək xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə
demiş, yanmaqdı, yandırmaqdı!

Bax, elə Şahmar Əkbərzadə də
yanıb yandırmaq bucağı altında
mənə, sənə, hamımıza üz tutub
deyir:

*Bilməzdim sevginin zülümü var belə,
Sevilmək zülümmüş, sevmək zülümmüş.
Sevda yollarında tikanlar belə,
Sarıalmaz çiçəyim, solmaz gülümmüş.*

Bəli, görün necə də kövrək, necə
də səmimi və necə də pıçıltı ilə
deyilib hər şey. Bu kövrəkliyi, bu
səmimiyyəti, bu pıçıltını öncə
duymaq lazımdı, sonra eşitmək.
Elə ki, duydun, onda eşidəcəksən.
Elə ki, eşitdin, onda yaşayacaqsan.
Çünki duyduğun, eşitdiyin
Sevgidir!.. O da səni yaşadaca-
q, yandıracaq-yandıra yaşadacaqdı!
Və mən də bu yaşamın içində
bir də baxıb görəcəm ki:

*Şəhli çiçək kimi gözü yoldadı
Bahar mehi kimi əsməsəm
belə.
Qəbul etməsən də peşman
olmadım -*

*Canım qurbanlıqda kəsməsən
belə.*

Ola bilsin ki, fikrimin, ifadələri-
min düzüm sırası bir az pərkəndə-
di. Amma bu pərkəndəliyin
içərisində də bir sevgi var. O da
mənim sevgimdi və mən də ustad
Şahmar Əkbərzadənin vurğuladı-
ğı, yandırır-yaxan sevginin oca-
ğında sadə dildə desəm, mətəsin-
də öz sevgimin oduna isinirəm və
yanıram. Bu hadisə bir cəm for-
masında, bir toplum halında qur-
banlığın canımın olmasını diqqətə
çəkir. Onu qəbul etsən də, etmə-



sən də. O deyilmiş qurbandı və
əgər qurban deyilibsə, deməli iç-
dən gəlib, ilahidən gəlib. Axı, sevgi
də ilahidən gəlir. Və bu ilahidən
gələn qurbanlıq da, sevgi də biri o
birisinin şərəfinədir, biri o birisi-
nin ayağına gedir qurban olmaq
üçün. Bu mənada təbii ki, ustadın
fikri bir az da çəkir, haraylayır mə-
ni özünə tərəf. Mən onu dinləyə-
dinləyə həm xatirələrə dalıram,
yeni sevgimin izinə düşüb gedirəm,
həm də məni gözləyənlərə
özümü hazırlayıram. Çünki söz
ustad sözüdür! Ustad isə deyib ki:

*Məni elə yandır kimsə bilməsin,
Ağlasın göy mənə, gülsün yer mənə.
Şirin işgəncənə heyfən gəlməsin
Oğrun baxa-baxa zülüm ver mənə.*

Görün, sevgi nə boydadı? Gö-
rün, ürəkdəki, ruhdakı, iç dünyası-
dakı ocağın, alovun atəşi hara-
lara gedib çatır? Görün, sevgi nə-
minə özünü hazır tutmaq nə de-
məkdir? Bax, bütün bu verdiyim
sualların cavabı da, yozumu da,
elə deyimi və dinlənilməsi də us-
tad Şahmar Əkbərzadənin misra-
larında var. o misraları sevgi ilə,
duya-duya oxumaq yetər ki, anla-
yasan, hiss edəsən ki, şair nə de-
yir, nə ismaric edir. Əgər duydun
və anladınsa, nə sevginə, nə də
sənə zaval olmayacaq. Çünki veril-
ən şirin işgəncələr ürəyi göynət-
sə də, sındırmayacaq, süründür-
məyəcək, əksinə, onu şərəfləndir-
əcək, onu dəyərləndirəcək və
mən də o şərəfdən, o dəyerdən çə-
xış edərək sənə deyirəm, daha
doğrusu, yazıram:

*Tanrı dərgahında yerim
qaranlıq
Ömür qismətimə düşüb
viranlıq.
Mənim çəkdiyimi duysan bir
anlıq -*

*Dönəram keçmişdən, səsləşən
belə.*

Bu da mənim sevgimin yaratdı-
ğı assosiasiyadı. Mənim sevgimin
pıçıltısı, harayı və hardasa həm də
fəryadıdı. Onu təbii ki, Allah eşid-
dir, Sən duyur və eşidirsən, mən
isə yaşayıram. Bu sırada, Allah,
Sən və mən cərgəsində bir düz
xətt var. O xəttin də adı Sevgidir.
Bizi bir-birimizə bağlayan, bizi bir-
birimizə yaşadan sevgi! Başlan-
gıç Allahdı. Biz də sevgimizlə ona
biət edənlər, ona sığınanlarıq. Ya-
şamımız da ordadı, xilasımız da.
Demək bütün bu söylədiklərimin
şah damarı olan sevgi əvvəldə de-
diyim kimi, əslində isə ustad Şah-
mar Əkbərzadənin dediyi kimi
HƏYATDI. O həyatın sevgi olan
dadı, tamı, şirəsi şair dilində, şair
yozumunda sevgi dolu şeirə çev-
rilir. Həmin şeir də oxucu qapısı-
nı döyür. O qapının arxasındakı
sevgi dolu, sevgi işartılı varlıqdır-
sa, açır qollarını. Əks halda o qə-
pının arxasındakı itirir, şeir yox!!!
Çünki şeirin yolu yerdən üzü Tan-
rıyadı. Əzaba, zülmə biganəliyə
baxmayaraq, bunu da ustad Şah-
mar Əkbərzadə özünəməxsus şe-
kildə deyib:

*Zülüm ver, zülmün də məhəbbətinmiş,
Xoşbəxtlik bəxş edən qışa qış demə.
Verdiyin işgəncə səadətimmış,
Çəkdiyim sitəmlər həyatmış demə!*

Hər bir misrasının arxasında öz
böyüklüyü və böyük sevgisi daya-
nan ustad bu üç bəndlik şeirdə
mənə yaşadığım sevginin bütün
cizgilərini anbaan xatırlatdı, ya-
şatdı. Ya mən ötən anların bütün
çalarlarını içimdən təkrar keçirdib
səninlə yanaşı addımladığım, gə-
zib dolaşdığım, birgə olduğum,
həsrətini çəkdiyim, təkliyini yaşa-
dığım bir ömrün bədii sənədli fil-
mini izlədim. Onun bədii tərəfi sə-
nin təbəssümün, külək dağıdan
saçların, sənin yerləşin, duruşun,
baxışın idi. Sənədli tərəfi isə o bə-
diiliyi qeyri-adi edən SEVGİ! Mən
də həm tamaşaçı, həm izləyici,
həm iştirakçı, həm şahid, həm
aşiq, həm də bütün mənələrdə
sevgi fədaisi kimi o filmdə sənin
yanında dayanmışdım və yavaşca
pıçıldaırdım:

*Bir sənə qalıbdı ümid, inamım
Gözünü gözümə sanc ki,
inanım.
Mən ki, səninkiyəm, daha nə
danım -
Bitərəm daş üstə
bəsləşən belə.*

Bəli, bu mənim unudulmaz, hər
misrası yaddaşlara və ədəbiyyat-
mıza hopmuş və möhürlənmiş us-
tadım Şahmar Əkbərzadə ilə növbəti
görüşdə etdiyim söhbət idi. Bu
söhbət necə alındı, necə yazıldı,
onu hər ikimizin ruhu, hər iki-
mizin sevgisi, bir də təbii ki, Allah
bilir. Mən həmin sevgi ilə Allahı-
mın qarşısında baş əyərək şükür-
lər edirəm. O şükranlığın ünvanı
ədəbiyyatımızda, həyatımızda
Şahmar Əkbərzadə varlığı, Şah-
mar Əkbərzadə poeziyası, Şah-
mar Əkbərzadə bütövlüyü, Şah-
mar Əkbərzadə sevgisi və bir də
mənim sevgimdir!